

Advies voor de jongelui

Mooie adviezen van gepensioneerden voor jonge-lui onderaan de carrière ladder. 'Als je weet wat je wilt, ga daar dan vol voor. Weet je het (nog) niet, omring je dan met mensen die je inspireren en enthousiast kunnen maken.' Van die dingen...

Zie werk als een levensvervul-ling niets slechts als een finan-ciële noodzaak

Volg je hart. Werk wat je leuk vindt hou je langer vol

Plezier in het werk is het aller-belangrijkst. Daar kan geen geld tegenop

Als je een droom hebt, volg die dan en werk er hard voor, maar besef wel dat een carrière niet zaligmakend is

Blijf niet hangen in een beroep dat geen voldoening schenkt en probeer eens wat uit

Hard werken en belangstelling hebben voor je medemens

Loyaliteit en nieuwsgierigheid, geen drugs

Belangrijk: 1. Enthousiasme; 2. Doorzettingsvermogen; 3. Rea-listische verwachtingen; 4. Open levenshouding

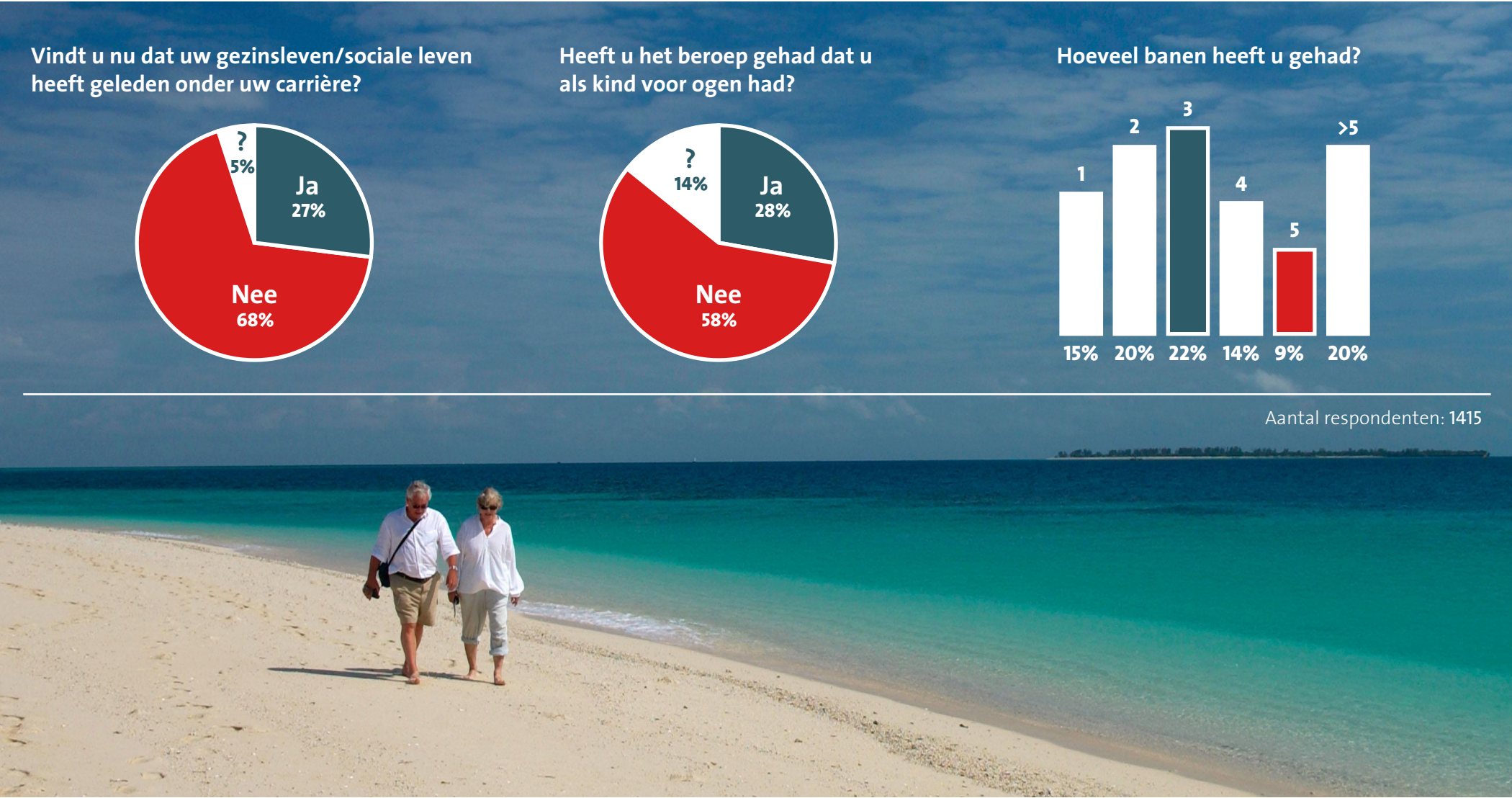
Volg je dromen, wees ambi-tieus, maar voorkom dat het pri-vé gaat knellen ten koste van je levensgeluk

Zorg dat je een brede basisken-nis hebt. Dat maakt overstap naar een ander beroep makkelijk-ker

Haak niet te vroeg af met scho-ling. Avondstudie is niet ideaal

Ga op zoek naar je talenten, je passie en kwaliteiten. Maak je school af en blijf je ontwikke-len. Ben niet bang voor verande-ringen die brengen je veel

Ga niet uit van een hoog sala-ris in het begin, bouw het lang-zaam op en doe ervaring op.

Boekhouder, geen astronaut

Kinderen kunnen alles nog worden. Brandweer, dokter, burgemeester, astronaut. Beroemd. Maar gaandeweg het weerbarstige kronkelpad van het leven nemen we ongeplande afslagen. En worden we laborant, boekhouder, monteur, verkoper, afdelingschef... Belangrijkste advies van gepensioneerden die achterom kijken: doe wat je gelukkig maakt.

Hoe vaak krijg je de kans gepensio-neerden te vragen hoe ze terugkij-ken op hun loopbaan? En daarvan te leren. Maar liefst 1415 gepensio-neerde leden van ons onderzoeks-panel Regiopeil deden mee aan onze enquête. Het leverde boeien-de antwoorden op die we doorn-amen met loopbaanadviseur Joyce Blok van Joy! Loopbaancoaching in Haarlem. Geweldig vindt ze alle gegeven adviezen die goed aanslui-ten bij haar eigen drukke praktijk: volg je hart, zoek uit wat je fijn vindt, wat bij je talenten past. Doe werk waar je blij van wordt, dat is belangrijker dan veel verdienen en hou je langer vol. En wil niet te snel. Ceo worden kan altijd nog...

Status
Verrast is ze om te beginnen door de man/vrouw-verhouding. Zeven-tig procent mannen, dertig procent vrouwen vulden de vragenlijst in. Ze ziet daar wel een link met de maatschappelijke situatie dat vrou-wen veelal een carrière opgaven vanwege huwelijk of kinderen. En de vraag hoe belangrijk iemands baan was voor de maatschappelijke status. 'Heel belangrijk' zegt 9 procent, 'belangrijk' antwoordt 43 procent. 'Niet belangrijk' geeft 41 procent als reactie. Die ervaren belangrijkheid houdt misschien

mooi hoog percentage. En nodig om arbeidsmarktfit te blijven en aantrekkelijk op de arbeidsmarkt." Niet alleen van trainingen, cursussen en studies werd werkende-weg bijgeleerd, ook van overstap-pen naar ander werk. 95 procent heeft dat als heel leerzaam ervaren. Toch geeft ruim eenderde van de deelnemers aan dat ze maar een of twee banen hebben gehad. Van de respondenten heeft 85 procent in loondienst gewerkt, was of is nog 16 procent zelfstandig ondernemer en doet 8 procent nu nog betaald werk. Toekomstige onderzoeken zullen andere uitsla-gen geven, weet Blok. „Het is al meer hybride. Veel meer werken-den zijn zelfstandig ondernemer of combineren dat met werk in loon-dienst."

Droombaan
Wat Blok ook een verrassend hoog percentage vindt, is dat 28 procent van de geënquêteerden zegt terecht gekomen te zijn in het beroep dat ze als kind voor ogen hadden - 57 procent zelf overigens nee. Blok - die dierenarts wilde worden maar loopbaancoach werd - wijst er daarbij op dat de arbeidsmarkt vroeger veel overzichtelijker was. Nu zijn er zo veel meer soorten banen en komen er dagelijks nieu-we bij, dat een vergelijkbare pei-

'Werk waar je blij van wordt is belangrijker dan veel verdienen'

FOTO GETTY IMAGES/INFOGRAPHIC MEDIAHUIS

Joyce Blok. FOTO STUDIO 59&2

heid, constant bijleren. „Vroeger kreeg je als werknemer stabiliteit voor loyaliteit - ook al paste het werk niet helemaal, het gaf wel zekerheid. Maar die kunnen werk-gevers allang niet meer bieden. Mensen zijn daardoor minder loyaal, kiezen voor eigen geluk, switchen meer als het niet bevalt, kijken meer naar wat werk dat hen gelukkig maakt dan naar status." Als loopbaancoach geeft ze in dit verband graag het advies mee om op regelde basis na te denken of je werk je nog bevalt, of je meer zou kunnen focussen op de leukste aspecten van een baan ('jobcraften') of een switch maken.

Met pensioen
Hoe is het eigenlijk om met pensi-oen te gaan en een punt te zetten achter je werkzame leven? Heerlijk, antwoordt 24 procent. Geen pro-bleem, zegt 47 procent. Lastig, ervaart 13 procent. Uitkomsten hangen vast samen met de zwaarte en status van beroepen en het midden in het leven staan. Wat dat laatste betreft vindt Joyce Blok het fantastisch dat maar liefst 38 pro-cent van de geënquêteerden vrij-willigerswerk doet. „Zo blijven ze hun expertise en kwaliteiten voor de samenleving inzetten." Daar-naast prijst zij werkgevers die hun mensen aan het einde van hun loopbaan met een training helpen bij de overgang naar het leven van een pensionado.

Ed Brouwer
Wilt u ook meedoen aan ons enquête-panel Regiopeil? Geef u dan op via de website www.regiopeil.nl

Gratis e-book en loopbaanvlogs op <https://joy-loopbaancoaching.nl/>

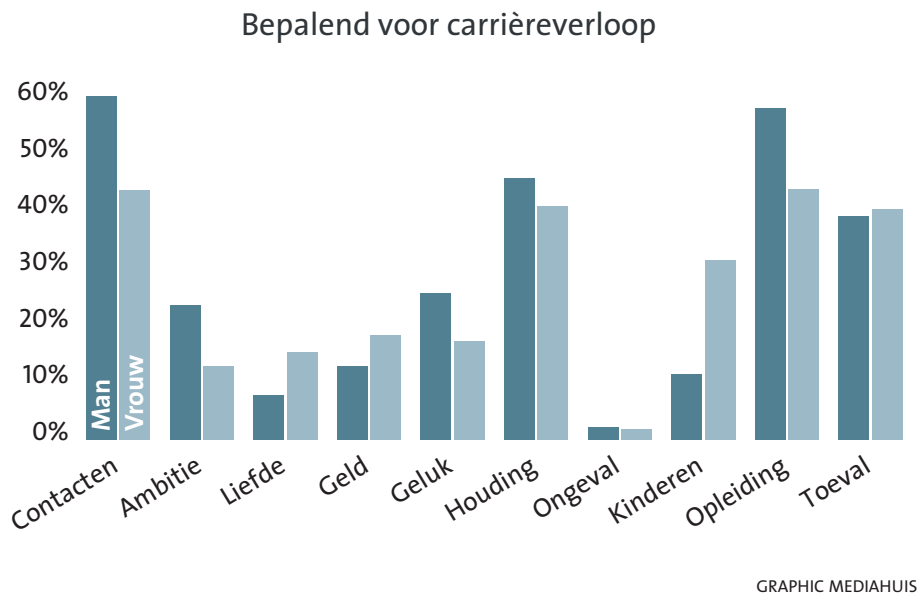
Niet meer stoppen als er kinderen komen

Eenderde van de deelnemende vrouwen aan de peiling zou - als ze opnieuw de keuze hadden gekregen - niet gestopt zijn met werken op het moment dat de kinderen zich aandienden.

Pas in 1958 werd de wet aangepast, waar-door getrouwde ambtenaren en onderwij-zeressen konden blijven werken. Voor die tijd werden ze op grond van de wet ont-slag. Pas vanaf 1970 werd er werk ge-maakt van de kinderopvang. „Voor die tijd had je geen keuze", zegt Leida Buijs (68), die nu een andere keuze gemaakt zou hebben. „Zodra het kon ben ik in de avonduren weer gaan werken." Ze werkte met een diploma Inas (in-richtingsassistente) in de thuiszorg. „Voor mijn man en mij was het begin jaren '70 heel normaal dat mijn man met zijn full time baan zou doorwerken en ik bij de kinderen bleef. Toen de jongste van onze drie kinderen bijna twee jaar was, kon ik in een verzorgingshuis drie avon-den in de week gaan werken." Later, toen de oudste naar het voortge-zet onderwijs ging, ging Buijs studeren. Mavo, MBO sociale dienstverlening en tot

slot HBO maatschappelijk werk en dienstverlening met stages en werkver-banden bij Vluchtelingenwerk en over-heidsinstellingen. „Dit alles zou zonder de steun van mijn man niet mogelijk zijn geweest." Tweederde van de vrouwelijke deelne-mers aan de peiling zou nu dezelfde keuze maken als toen: dus of stoppen met werken en juist doorwerken.

Durk Geertsma

'Soms vind je later de uitdaging die je zocht'

De jarenlange werkervaring blijkt uit de talloze adviezen die aan het einde van de enquête gegeven zijn. Een kleine greep hieruit.

„Soms weten kinderen al jong wat ze willen worden. Ik wist 't niet. Ben ergens ingerold en vond mijn draai hierin. Als je je verdiept in je baantje vind je soms die uitdaging waar je naar zocht. Blijf echter nooit hangen in een baantje waar je tegen je zin elke dag heen sjokt." „Roest niet vast in je huidige werk-zaamheden. Spreid ook je interesses en zorg dat je hobby's hebt. Zet jezelf nooit op de voorgrond, maar gun een ander ook succes. Dat maakt je leven een stuk rijker." „Ik heb nooit geleerd wat ik nú graag had willen leren. Maar door vrijwilligers-werk en hobby's toch redelijk tevreden met wat ik geleerd en gedaan heb en nog doe! Het loopt zoals het loopt en dat is goed." „Laat je als starter op de arbeidsmarkt verrassen, daarmee verras je vaak jezelf. En vrijwilligerswerk, bijvoorbeeld in een sportvereniging is minsten zo waardevol als een opleiding." „Er moet binnen een werkorganisatie een verplichte afdeling gerealiseerd worden gedurende een bepaalde periode met een volleurde vakman/vrouw die kennis en ervaring overbrengt aan de leerling. Praktijk op school loopt hopeloos achter op de werkelijkheid van een werk functie. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de snelheid waarmee nieuwe kennis zich aandient." „Opleidingen zouden meer gebruik kunnen maken van mensen 'uit het vak' om te vertellen over hun vak en om vragen te beantwoorden van de studenten." „Er komt een steeds groter tekort aan handvaardigheid, zowel in de techniek als in verzorgende beroepen, volgens mij geven deze beroepen uiteindelijk veel meer voldoening." „Als je 45 tot 50 jaar bent, als je nog wil veranderen doe het dan en wacht niet tot over de 50 jaar." „Organiseer na de corona-periode bijeenkomsten tussen jongeren en gepen-sioneerden." „Probeer ook na je pensionering in het leven te staan en te genieten van de mooie dingen in het leven, en blijf voor-uit kijken, wat geweest is heb je toch geen invloed meer op." „Mijn werkzame leven is bepaald door een enthousiaste leraar op mijn middel-bare school. Die heeft mij geïnspireerd."

Durk Geertsma